

ԻՍԹԱՆԳՈՒԼ 16 ՄԱՅԻՍ
ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Բէյի ղազէթասը : Գըշլաւարտա ,
46,000 նէֆէր ոսաքիրին Եօ տէյի գու-
րա վիրոսինին սէպէպինի շու վէճճ իւ
իյգահ իթմէքաէ տիր :

«Պարըմազլար», օրտունուն պուրա-
սը հազգընտա զիեատեսի իլէ սէվին-
մէքտէ աիրլեր :

Ս'էրգուման պարբերագլար, ճկմի-
հէթի պէշըրհեճէ վէ աւամմը նաա հի-
քըմէթիին մայստու օլան ճիւճուրի-
հէթիին մէնֆաւթընա օլարադ էք տէյի
զուրա դիրէն մըրգուման 46,000 նէ-
ֆէր աաաքի, օրաուլարընը լծըր պի-
լէ, սիլահարըր վէ էսվապ ու էսթալլէրի-
իւ պէրապըր պիղ իմմաւաֆուրգա կէ-
մէք իչնն պիւր իշարլիթէ պէքէմէքոն
տորիլըր, աիմէքոն տորիլըր :

Պառնուրէթէն քննտիրէրնի ալտաթ մադտա օլտուգլարնը հէր նէ գատար Բօշօր-ժանիքօ ֆըրգասընա պիւտիրմէ իսթիմէք իսէք տէ , եալընը շուտա տէրիք քի պիւյէ նէֆէրաթա կիւզէնալ սիւյէր :

ԻՆՅԹԻՄԱԼ տրբ Է-4 տէյի զուրա վի
րէն մէրգուման 46,000 նէֆէր տաաքիր
պիր մուայլէն վաղըլթում , պարըըմազ
լար իչին , օրտունուն պաղը քալան գըս
մինտան գ իեատէ թէհլիքէյի օրտուն :

Դանիբաթ-Գոշթոր փրկագասը, էկեր Ես-
տեյի վերիկէն մէջքիւր 46,000 գուրա-
լար, բօլիթիգաճա պիր մուխալիֆէլ-
կէտսթերիշի աիր տէյի զանն իտէճէ-
օլուր իսէ, Էանրլլր :

Մէջքիւր «գուրալոր», սանաթնս
մուխալիֆէթ կէօսթէրիչի տիրլէր :

Հազարգամեն, պիրիգաչ մենեան պե-
րու, Մարեչաւիկէին իտարեւի վէ ան-
տէն էվկէլի իտարե Հազարնա օրտու-
տա զայիթ հազարը խօշուտաւ զուգ-
յար ցուհուր իմից տիր :

Մէզ քեր ի հէն հարպ, վէ ֆենն
Թասֆեֆի ասաքիրտէ մահր վէ օրտո
Ժնէրալը օլան Մարէշալ Նիէլ, էսկ
ասաքիրէ գարշը զայէթ խասիմանէ Նի
եէթ ու էֆքեարլարալ մէմուրիեէթ
կէտի :

Միշտ արևելքից Մարտիշալ, քեմալ մեր
 թեպե քրպար թարափկիր թան առք,
 բիճե պիր պեռլե քառն իւրի կելմի,
 օլուպ, պիր ուսուլէ սիւլիւք պիրլէ
 օրաուտաւ, սահիճնէ իյիս առաքիր ևէ
 բինէ գինատէ կենճ վի զինատէ սէլիկ
 առաքիր կէլչիւմիք խթմալի տիր :

Մեղքերը իմիդգառնը սաղմն են թե
ճեսի օլարագ, օրտուտան չըգմը չ պի
թագըմ իբիննի օփիչիալար, վե օֆիչ
եալար կերիտե գալըպ, մեքթեպեր
տեն կեթն տեչիգանըլար իերլեմիչե
տիր,

Պունտան չօղլար Ղայրէթտէն տիւշ
միւշէր վէ չօղլարըն իւմիտի պօշա կիթ
միշ տիո :

Լէօնիւլլիւ ասաքիր իչին, զսպիթա
օլմագ կինն պէ կինն միւշքիւլ օլու
խոտ: Պոնլար օթուգ եալընա Գատեւն
պասար պասմագ, անլէրի, իրթիֆա
(էտնա պիր փայէտէն եիւքսէք պի

իրայնեան (Ներսիս գրքմագ) էսամէսնէն կէ-
շիբմէյէ թէրէտտիւտ կէօսթլըրիլըրիտի-
1856 , 1857 վէ 1858 սէնէլէրնիտոյ
եհէնիտէն եհէնի մուհարէպէլէրէ կըրիշ-
մէլըրի արգու ռըննան իքիմի Օֆիշէալ-
լարա վէնէֆէրաթա կէլինճէ , պոռնլար
միւտտէթի ասքըրիեհէլըրնին օն տէօր-
տիւնճիւ սէնէսինէգատէմ պաստուղտա ,
ղայնթ իիլթիճնարլանմըշ ռլուգլարը ի-
շին , արթըք ասկըրլէք իտէմէզլէր տէ-
Սի հաղգլարըտա հիւքմօրննուր իտի
Օֆիշէալլարնի իշլիքա տտէմէք հիշ-
պիշէ տէպլայէրի եօգ իտի :

Պէտլէս պիր Էֆեքար իւզ' րինէ պուն
տան զ իւտտէ պապոս իմմէք իսմէմէք
սիդին : Սրտուտա Էֆ տէ յի վրիշէն գու
րալարուն : Մարէշալ Նիշէն իւտաթսինէ
գարաք պիր Նիվի րրաթէսմօ օլաուղուն
խաւստիգ իտէպիլիք իմիք : Լաքին պու
նու իլէ պէրապիր , Էքգլիք Էֆ տէ յի
վիշիշէն գուրալարտան պիր մրգաւորը
նրն տիկէր պիր Էհէմիկիւթի օլուլուն
մագաւա տոր . պունկարտան Էքթէրիսի
մախաուր խօշնուտուղ լուգ ալէամէթ
սիլիլէր :

Ահեղա, էջյէ պիւր ալայ թանր
բըզ քի, իշէրհնտն պիւր չօրուհընայ
պէօղի քերին կինըիւ ք եմէ յնտէ
տարէ օլուն մազսէտի իլէ, քէնտի ա-
լայլնա պուղա էթի եւտիրթմիշ օլուն
ղու իշն, եջ տէյի գուրա վերմիշ տըր
Սահիհէն սանաթա տայիր օսան պա-
ղը իշթիքեալար իլէ ինթիալ էֆեբալ
լարը պէյնտէ չօգ ֆարգ վար տըր
Մարսէյյէզ դազէթաօը իլէ Լոտէթ ալ
ֆրտան դազէթաօը, մեզքիւր իշթիքա-
լարտան իւլմիքատէ իլմէք իսթէմէք
տէ տիրէր :

Խոտի, մեթերիս ետաբնյալ, Եւջ տե-
յի գորա զերեւն ասաքեր, ինքաաթտա-
քննտուէրէ մուսալինէթ իտէրէր տէ յե-
զանն իտէճէք օլուրլար իտէ, Եանըլըր-
լար . լաքին շունու տախի պիտիբրերդ-
քի, Մարիշալը Պէֆիհն ճանտ ու-
իգտամաթը սմմէրէսի օլարագ, օրտու-
պիը թաղիթ իսլահաթլար կէօրմիշը
մազաս իտի, օրտու իշինտէ Եւջ տէյի-
ճուրա վերէնլըրին սանեւըր տահա չօղ
լաճագ իտի :

—Բուսիա իմպերաթօրու հազրէթ
էրի, Ելաֆրանկա մայիս 15 տէ, Լ.մ.
Վասրյ օմուչ տուր :

—Աւափըանկա մայիսին 13 իւնճի
կիւնիւ տաշամբը, 1 օնտրատա, իճիւ
հուրիեթ վէ ալամբը նաա հիւքիւմէ
թի թարափկիրլըրի թարափընտան պի
թէճէմիւ ապա խոխիյ տիր :

Մ. Պրատյանի, Մ. Ֆլուրանսյանի հիմնադրիչների իրենց վարարմանը իշխան Լուստաբեք թերք իլլեմիշ օմանոր ճիշդին, թե՛ ճեմմաւտե հաղըր պուրաւ համաեաճըըն պիտիբրտիկի իւր պեւեր, Մ. Ֆլուրանս, հիմնադրիչների վազը/շտան պաշա չրգարապիւճե՛կնի մեմուլ իլլեմքտե տիր, տեմիշ տիր

Մէջքիւր թէճմմիւտէ Մ . Ֆրու
րանսըն կ'ըրի իսթէնմիշ օլմասը հազգըն
տ.ս չուեու պուլան թէվաթուրուն տա
խիյիլէ նազըրը թարաֆընտան գա

Թիֆն ետանան չըգարըմաոր իւզէրինէ ,
 Հայտ ֓արըրտ աշար մուսամմիօ օ .
 ւան թէճէմիւտէն սարփը նազար օ .
 լունմասըն գարար վերիւտկի իէ պէ .
 րապէր , Յրանսանըն իրթիւլ Ֆըրգա-
 սը վէ Յրանատտ ճիւհուրիեթ իճ .
 տառ իթմէք արգուլէէնյը ճազըընտա ,
 պիօյըք ճիւսնի թէվճճիւհ իզըրազ օ .
 լունմուչ , վէ պատէհու , Եշաասըն ճիւ-
 հուրիեթէթ , վէ էօ տէյի գուրա փրին
 Յըմասանըն կէրէք պահքրիէ վէ կէրէք
 պէրքրիէ ասաղիրի իէն , իւչ տէֆա
 « յիկա » պաղ րոյրմըք տոր :

Մէջքիւր (Թէճ! յիւ, Զրուրանսս
իգրամէն իւշ տէֆա «իկա» պաղորը-
տըլտան սօնրա տաղըմըշ տըր :

Մէջքիւր Յէճէմիւտէ , կերէք Ֆը-
րմանըզ վէ կերէք Ինկիլիզ օւարազ 1400
քիշի հազըր պուլունմուշ տուր :

— Թըրքիստէտէ թաղ ու նէշը օրու-
նան իմերա նամ Բում զազէթաքը, Կու-
նանըն շիմոիքի հալինէ պիր արե օւ-
մազ իւղըն, նիգամնաժէ ֆէսի պիր-
քէ, հուքիւմէթին, գըրաւ Ժօրթ հազ-
րէթիմէն տիպէ օրուսմասըն նասիհաթ
ի թմբաթէ Կոր :

— Ան Բեթըրապուրկտան պիլտի
րի տիկինն նէզարէն , մեթէ վէֆա գօնթի
տը Բաթաքէլպէրկ եւրինէ , գօնթ Օրլօֆ
Բարիտտէ Բուսիա սէֆիրի նապա ու թայ
եին օյունանագ իմիչ :

— Էւրօպայ դազէթալարը , ալաֆը
ըտնկա մայիս 8 տէ , Ֆրանսատա վերի
էն ումուքի գուրա հազգընտա խալըը
լը սուրէթտէ պէնանը էֆրեար կյէ
էմքտէ տիրլըր , Իշթէ մէշգիւր , դազէ
թալարատա պազըրալըրէն միւթալատա
թըրք պալովհհի սամի պէնան հառնիս

Ֆրանսա, Եկե՛ք պաշտան իւշիւնճիւ
Նաբօլէնու վէ քէնտի սիւիլէսինի գա-
պուլ վէ թաստիգ իյլմիշ տիր։ Ֆրանսա
իմքերաթոր հազրէթլէրինն սայ ու հիմ

մէջի իէ վաղ օրունան մէջըութա (սահմանադրական) իսլահաթըրը թահսի
իլլէտի : Պոս խուսուս, ճիւմսուրըյլլէ
էֆքարարըննա վէ ինթիլաւ պիւլիվ
պր վուրկուն օլուպ, պունուն թէկսի
րի, իւրպանըն պիւթին գարա գը
թասընտա հիսս օլունաճա գ տըր : Յը
րաննա ասպ թէրէտտիւտ կէսթէրմէք
օղիկն աչըգտան աչըրը ասայիշ թա
սաֆիրն թութմուչ տուր :

Իհալի գուրաթներն մուկաֆֆադիր յէթ պուրմասը, պիր ֆորգանն ֆիւլ թուհայթը օլմայըպ, իլլա, տահանիւք, սէք վէ տահա ուլու պիր մէնպատահաթըլ օլմուշ տուր: Մեղքերը մուկաֆֆադըլ յէթ Ֆրմանդէհալուի իէ հիւքմա տաքը պէ յինիտէ հիւսնի իթթ իֆագ պուլունմագտա օլտուղունու պիր Գաթ տահաթ մաթաթա:

[illegible]

պիւր հիւքիւմէթէ վէրիւմսի ի գթ ի գատէն
ատտ իյէտիկի Լմնիյթ քէֆալէթի ելէ
իմթիզամ իտէպիլիլ :

Յըրանատա տէրիկէն ուժուով գուրա-
նըն նէ ժիծի՛սի, իմբերաթօր Կաթօղէ-
նուն, թախթա ճիւղսու կիւսիւնով
պէրու միլլէթ թարաֆընտան կէօրմիւշ
օլտուղու զապուլիկէթին, 18 սե-
նէ հիւքմտարլըգ սիւրափիքտէն սնրաւ,
ասլա տէյիշիլմէիշ օլտուղուն իսպաթ
կլլէմէքաէ տիւր՝ Պու տէֆա հիւքիւմէթին
մէնֆաթընտ օլտազ պէնանը էֆքեաբ
իտէնլըրէն մրգտարը, ապրի, 1851 վէ
1832 ահէնլըրէնտէ հիւքիւմէթ հազգըն-
տա էֆքեաբ պէնան իտէնլըրէն մրգտարը
զատարարը՝ Մէղքիւր մուֆաֆֆադէյլլի,
սալամմը նաա հիւքիւմէթին թարաֆկիւր
օլան զապէթալաբն, զաննը եալան օլ-
տուղունու, շէօյլէ քի իմբերաթօրուգ-
դուվլէթտէն տիւշմիւշ տիւր տէյի իս-
տաա կլլէմէլըրէնին նաարը քի պունտուն
18 սէնէ ազաէմ, էօյլէտէ պու կիւնքի
կիւն պիէ էստա օլտուղունու իսպաթ իթ-
մմաթ տիւր:

(Կաթիկի տը ԼՍԼՄԻԷԷ ԴԷՆ ԵՏԵ)

Է՛հալի գուրասընըն նեթիճեյի դա
թիկեօի, Վի՛ննատա հէր արնքփ էհալ
պէյննաե պեոյիւք պիթ թէհար իծմի
տիր : Մէզքիւր շանանը եատ ու թիդ
քեաբ օլան (յիշատակաց արժանի) վա
ղա, ումումուն ԷմիլիէԼժիկի ունան
աբըմը՛ վէ Պօրատա քեափփեյի փօն
առաբըր եիւքեԼժիկ տիր :

Յրբանաս իմերթթօրլուզու, դայէլ
պէօյիւք պիր Ֆիւթուհամըն գիյնէթին
իճրա իյլմէքտէ տիր, Ումումի գուրա
եա իշնազ օլան 8 միլիօն միւնթէիպի
լէրտէն 7 միլիօնու էլէր տէյի վէ ան
ճազ պիր միլիօնու տալիի Եփ տէյի գու
րա վերտիլէր Հիւքիւմէթ, մէքիւր նէ
թիճէտէն ասորա, հազգան, Յիրանսը
ճէօմամըննէ Էքսրիիէթի, Ենիտէ
կէօզտէն կէշլիթիշ օլան նիգամնամէյ
գապուլ վէ իմերթթօրլուզու սկրպէսի
էէթ իլէ պարըշտըրան սկրպէսի (ազ
տալան) իսլահալէթլարը թտառիզ իյլէտ
տէյի իտառա իտէպիլիւր, իմերթթօ
հապէթլէրի, քէնսի մուխալֆէթլէրի
նի հազգլը չըգտառիզ իշնի, միլլէթ
արզուսունու մէյտանա գօյմագառա օլ
խասիմլէրինէ, մէքիւր միլլէթին տը
գըր ի ճէվապ վերտիրմիշ, շօյլէ ք
էնտի միլիօն քիշի էլէր տէյի գուր
վէրիպ, հիւքիւմէթի թտառհուպ իյլէ
միշ տիր, Եփ տէյի վերիլէն գուրալարը
մէքիւր 7 միլիօն գուրալարըն Ենիւն
տէ լաֆը պիլէ օլմալ, (Յըսնապլէր)

Յրանսա, էֆքեսարընը պէնան էյլէ
տի: էհալի գուրասընըն նէթիհէսի
մէմուլ օլունտուղու կիպի, խալըրըլ օլ
տու: Յրանսըզ ճէմաաթընըն էքսէ
զըմը, իմէրաթըլըրըլու կէսի պաչ
տան վէ ալէնի սուրէթտէ լեանսիզ էյլէ
միշ տիր: Յրանսա կիպի պիր մէմալը
տէ, գաթըն 18 սէնէ միտուրիսէ էսլէ

միջ ջլան պիր մուշահէտէնին պու սու
րէթլէ էհալի թարաթընտան թաստիդ
օլունմասը, ուղըրլու պիր վաքա օլտու-
ղունտան իլլուսինի բահաթ պիր հէօզ-
լէ միւշահէտէ իտէպիլիրիդ :

Յրանսա, պէտանը էֆքեար իյլէ,
աիքտէ, սէրպէսիիէթի առայիտէն
թէգաատիմիւ, տէվամ ու պաղատան
(ըսթապիլիթէ) վէ միլէթ հիւքմաուր
լըզընը, Նաբօլէնս սիսիլէնիտէն այ-
ըմմազ օրտուղունու գաթիէն պէտան
էյլէմիլ տիր, Լաքին, Յրանսանըն էհա-
լի թէճէմիլէքիմտէ տէիլ եալընըզ
Յրանսա էհալիսի գուրաարըն վէրմիլ,
իլլա քրաֆֆէյի սէտնէն միլէթիլըն,
Յրանսանըն միլնթէսիպլէրի իլէ պի-
լէյմիլէր տիր : (Լօյա-արթոն)

բանա կէլէն, եայնորդ, հէմ մէքիւ պէ պիր մուսալէնէթ իմ միշ, վէ հէմաւ րահաթ թէ մաալ իյէ միշ օլաճադ տրը:

Մէքիւր տալիւ տէն իյէրի կիրէն, քէն տի քէթիւն, իյէրէթ վէ թաամ կէթիւրթալիւ մէյիւ, հէր ճիւնէթ վէ պիրի միւսաֆիւրի միւր մազամընտա օլուպ, օրաճա նիգամաթա հիւրմէթ վէ րիւյէթ իտէնէթ տրը:

Հաթթա, պիւղէ խապէր վէրիւմէտիքէ, քիմաէ նութգ տալի օղուճաճադ տրը:

Պիրիւմ այրեճա մուգիգամը տալի պու լուճաճադ տրը:

— Մա մէմուսիւյէ իյէթ տիկիւմիքէ կէօրէ Շահապարեան մէքիւ պիր շախիւրտաւ տալի պու սէնէ վարօրու մախաւս իյէ, տարե դարձա կէլէնէթ տրը:

Պաշա ալմիլէրտէ օլուուլու մի սիւլու, Պէյգօղտա տալի պազը իշալա կան մուսարաղա օլուուլուտան, պազըլար, պու սէնէ տարեդարձ գիւնէթի զըմիւրտա կէօրիւկէ կէլէն զպրէթ վէ Ֆէտաքեարլուք, մահէլի մէգպուր Հայ լարը թարաֆըրտան իճրա իտիմէյէճէ տիր կիպի պիր արաճիֆ շուսու պու մուշ իսէ տէ, շու աթիւտէքի մէքիւ պու, մէքիւր հալաթիւն պիր էտու օլմաւըն պէտան իթմէքաէ տրը:

Պէյգօղ 15 մայիս 1870

... Խմբագիր:

Ազգային Մասնադրութեան Ժրդ տարեդարձի հանդէօր ամենապատաւոր կերպով կատարելու նկատմամբ Ազգայնոց գրովի եռանդը տեսնելով, մեք եւս մեր կողմանէ հանդիսին աւելի փայլ մը տալու համար պիտի ջանամք մինչեւ ցարդ նմանը չտեսնուած կերպով փողոցը զարդարել:

Ուստի ի գիտութիւն հասարակութեան կաղաչեմք, ... Խմբագիր, որ սոյն երկտող գրութիւն Ձեր ազնիւ թերթին մէջ հրատարակելու բարեհաճիք. մնամ անձնուէր Ազգիս:

Արամ թաղ. խորհրդոյ
Թաղ. Բէլէն

ՏԱՆՈՒՄԷՒՄՈՒՄ

Ամսոյ 24ի քաղաքահայրէն զանգակը գարնելու վրայ ըլլալով, Հայութիւնը զգացման նկատմամբ երկու դաս բաժնուելու օրըն է. այն օրն է որ մէկը սրտին մէջ գիտես թէ նուիրական կայծ մը չզգալով կը տեսնայ նոյն օրը զինքն ու իր եղբորքն վառել ու բորբոքել. իսկ միւսին սիրտը սեւ ամպով մը պատած թերեւս կանխէ այն օրը որ իւր տիրապետական ձեռքը ընդ միշտ գոսացուց:

Առաջին խումբը արդար ցնծութենէ մը գինովցած, եւ սիրտն ու շարժումները զիրար համաձայնեցուցած կը վազէ կ'երթայ ուրախանալու այնպիսի վայր մը, որ ինք տարիէ ի վեր իւր պարկեշտ յաղթանակին վրայ կանգնած է. երկրորդ խումբն ալ, դեռ այնչափ տարի է որ կը աքնի ու չկը տատանի. որպէս զի եթէ կարելի է անհետացնէ կամ սպաննէ այն իրեն համար անպիտան եւ գուցէ փնասակար զգացումը:

Տակաւին այսօր ամաչելով կըսենք, որ մայիս 24ի Ազգային Մասնադրութեան Տարեդարձը, արդարեւ մաս մը ազգայիններու զգացումը կարթնցընէ. բայց ինչ կերպով. կեցիր ըսեն:

Ուսմը կըսեն թէ՛ մե՛ք այս երկուստարդներուն, որ ժամանակին ասանկ անպէտ հանդէսներով կանցընեն. ուսմը ալ կըսեն թէ, աւելի ազգի չէ՛ր ըլլար որ սա մոխուած ստակը Ազգային հաստատութեանց մէկուն նուիրէին. ըսողներ ալ կան թէ՛ տեսնենք Մասնադրութիւն ունինք որ զայն տօնենք. եւ որ մէկն ալ աւելի դեռնիկ կերպով վրայ կը բերէ թէ՛ այսպիսի տօնապաճառի մը արժան է Ազգային հանդէս ըսուի:

Արդէն ըսինք թէ՛ կամընչանք խոստովանելու, որ մայիս 24ին այս խօսքերը պիտի անցնին. սակայն տեսնենք որ նորատի խումբը նոյն օրը յիշեալ խօսքերը լսելու ականջ ունի. եթէ լսելու ալ ըլլայ, արժան է հաւատալ որ կը զիջանի պատասխանել, եւ կրնայ ըլլալ որ նոյնպիսի խօսքերու կարեւորութիւն տայ:

Ազգային զգացում կողմներու սիրտը, նոյն օրը տարբեր նկար մը առնելով միայն ուրախանալ գիտէ, միայն աչն կը յիշէ որ

տանաւմայ փորձառութիւն մը զինքը հաւատարմութիւն է թէ՛ Հայ սրտերու մէջ ազգային յիշատակ մը կրնայ եղիւր անհնջիկ պահուիլ: (Թէ եւ սոր շատ փոխան ունինք), կրնայ եղիւր յարաւարութեան դուրսէն սկզբունքը արմատ ձգել, եւ կրնայ եղիւր ամեն թշնամութեանց եւ ամեն խոչընդոտներու դիմագրաւ ըլլալ:

Այս զգացող Հայը շարունակ ինն անգամ սոյն օրը հանդիսացուց, ինն անգամ իւր երգումը նորոգեց. ինն անգամ իւր ըզգացմանը օրինաւոր, արդար, եւ պարկեշտ ըլլալը վկայեց. ալ այսուհետեւ ինչ հարկ մը մարելու ջանացողները յաջողին. այսօրուան երկուստարդը կը քսուին երկարագործ թէ կան այսպիսի մարդիկ որ մայիս 24ի լուսաւոր սրբ իրենց համար խաւարային սեպեն: Օտարացեալ ազգայնոց նախամը կը հաւատանք որ այսպիսիներ գոյութիւն. եւ կը ներենք. բայց կրնանք նոյնպէս ներել ամեն կերպով Հայ կողմող ախ մը մարդոց որ տասն անգամ է երկուստարդին Հայ արիւնը պարկեշտաբար զինքը կը հրաւիրէ, որպէս զի իրեն միաբանի, եւ ալ այսուհետեւ իւր սնտի մեծամասնութիւնը թողնուի զայ իրեն հետ անմեղութեամբ ուրախանալ:

Հապա յոյս կայ այս անգամ որ Հայ անուն կողմ բաց ազգութեան զգացումը չուներցող անձինքն ալ մայիս 24ի հրաւիրման ձայնին հնազանդին. տարակուսելի է դարձեալ. որովհետեւ երկու կողմանէ ալ զիջումն անկարելի եղած է:

Այս տարի որ երեսփոխանութիւնն ու ժողովները լրանալու վրայ են. դարձեալ պիտի ըսուի որ Մասնադրութիւնը չուներք. այս տարի որ ամենէն տեղի ջանք եւ հոգ կը տարուի. որպէս զի հանդէսը կանոնաւոր, փառաւոր եւ ամեն կերպով Ազգային դրօշմ ունենայ, դարձեալ պիտի բամբասուի տօնապաճառի նմանցնելով:

Ազգային զգացում կողմ Հայը ներող է, սակայն չի կրնայ պիտի իւր արտաութիւնը մեղմել, երբոր տեսնէ իր եղբայրը որ չըսենք շնամական ալ իբր օտարի աչօք կը նայի անոր նուիրագործեալ հանդէսներուն վրայ. չի կրնայ պիտի իւր արտաութեան զրօպել ուրախութեան օրուան մը մէջ տեսնելով դաս մը մարդիկ անգգայ եւ անտարբեր. դաս մը մարդիկ թշնամի եւ տիրապետ. դաս մը մարդիկ զինքը ծաղրելու պարտան եւ երկրորդ. եւ դաս մը մարդիկ գլխովին օտարացեալ եւ ազգային ճաշակը տարբեր ժողովուրդի վաճառած:

Հայ նորատիւն որ կը հաւատանք թէ ազգային զգացումը միշտ վառ պահելու ուսումնաւ է. ասոնք տեսնելով կըսեն՝ իր խնդրալու վայրկեանի մէջ սուգ կըզգայ. բայց այս տիրութիւն փարատելու համար սրտով զգացածը բերին ալ դուրս կը հանէ, եւ գուցէ կը վճռէ ալ թէ՛ այսօր Մասնադրութիւնն ուրախալը կերպով մը Հայութիւնն ուրանալ է:

Գարու մը տաններորդ մասը կարծենք կրնայ հաւատարմով վկայ մը ըլլալ թէ՛ Հայը յարաւարութեան է, Հայը իւր երկրորդն եւ ազգայնութիւնը պիտի պահէ. Հայը զգացման եւ գաղափարի տէր ըլլալ կոսիւի Հայը իւր Հայութեան թշնամները ճանաչող է. Հայը կենդանի ժողովուրդ մըն է, եւ վերջապէս Հայն է որ լուսոյ համար միշտ աչքը բաց պահելով ուսած է Հայագիրը եւ Հայ մեռելը:

Լսենք, վասն զի մեր տկար խօսուածքը կատարելագործելու եւ պէտք ըլլալիք խօսելու համար արդէն կը պատրաստուին այն գեղեցիկ բերանները որ մայիս 24ի օրը Ա. տաճարներու. եւ նուիրական դաշտերու մէջ պիտի բացուին, պիտի խօսին, պիտի լսեն, եւ պիտի ուրախանան, գրաւական մը ընծայելով գալ տարուան եւ ապագային:

1870 մայիս 14

Գ. Թ.

ԱԶԳ

Գարալէօնիւրի կի եւ Սալմաթ օմրու գի միացեալ թաղի թաղեցիկն ճանչնալով խաղաղասիրտ թեան օգուտը, որոշած է յառաջիկայ կիրակի մայիս 17ին իր երեսփոխանական ժողովումը կատարել:

Գարալէօնիւրի 15 մայիս 1870.

Ի զիմաց ընտրողական ժողովոյ Ատենադպիր Ատենապետ Մարտի Դաւթեան Նշան Գալաթեան

Սալմաթ օմրու գ 15 մայիս 1870

... Խմբագիր:

Ամեն լուսաւոր միտք ճանչցած եւ որ

ազգ մը երբ ի մէջ գիծ յառաջանալ կուգէ, պէտք է իր զիրար, տեղ ոյն եւ ինտիմութեան յարմար օրէնք մը ունենայ:

Մեր ազգի ալ ճանչցաւ այս ճշմարտութիւնը եւ շնորհիւ բարեխիտ կատարելութեան ունեցաւ իր վիճակին յարմար սեպուած սահմանադիր օրէնք մը, որոյ ամեն մէկ կէտերուն անթերի գործադրութեան նոխանախնդիր եւ ըլլալ պարտին ամեն անոնք, որոնք որ իւր ճշմարիտ Հայ կը սիրեն իրենց ազգին յաւաքարիմութիւնը ու խաղաղութիւնը:

Պալատու ժողովուրդը կամ լաւ եւս է ըսել ժողովականները եւր հակառակ իրաւախոհութեան եւ օրինասիրութեան իրենց սիրելի ցուցուցած օրէնքին տրամադրութեանցը դէմ գործողութիւններ կրնեն, նպատակին ինչ եղած կըլլայ խաղաղութիւն թէ խռովութիւն, օրինասահմանութիւն թէ օրինաստիճանութիւն:

Մասնադրութեան 1870-ի յօդուածը մեկնութեան անկարող բառերով ըսած է թէ ոչ ոք պիտի կարենայ միանգամայն երկու թաղի մէջ քուէ տալ. եւ Պալատցին անիոյթ կերպով Սալմաթ օմրու գ քուէ կը խրէ որ արդէն իր քուէն տուած է Գարալէօնիւրի հետ, ըստ որում միացեալ թաղ մը ըլլալ թէ կառավարութիւնը եւ թէ Ազգային վարչութիւնը ճանչցած ու վաւերացուցած են:

Եւ որովհետեւ քուէտուէն քուէ ալ կրնայ ընդունիլ ուստի Պալատցին իր մէկ ապօրինաւորութեան բնական հետեւութեան թեմքը ուրիշ նոր ապօրինաւորութեան մէջ եւս կ'իյնայ եւ Սահմ. Յօդ. յօդ. հակառակ, Սալմաթ օմրու գէն ընտրեալներ ունենալով անպահանջ թաղական խորհուրդ մը կը կազմէ Սալմաթ օմրու գի ուղեւոր մասը տեսնելով այս ապօրինաւորութիւնը եւ նկատելով որ իր նորընտիր Թաղ. խորհուրդը անձայն ինն Սրբազան Պապարիաք հօր դիմած եւ եղելու թիւնը իմացուցած է, իր արդէն յուզեալ եւ հագեւ հանդարտութեամբ ժողովուրդին տնտրողութիւնը չվերադարձու համար լուր թիւն պահեց եւ Սրբազան Հօր կողմէ սպասեց իր իրաւանց պաշտպանութիւնը:

Պալատի իրաւախոհ Պալատցին չեմ գիտեր ինչ քաջախելութեամբ մէկ սըլ խալը չուղղած ուրիշ մ'ալ գործելու պարծանքն ունի, վասն զի ահա երեսփոխանութեան քուէն քահանայից ձեռք մինչեւ չուկան հասցուցած, որոնք իրենց քրտինքն ու մօրուքը ցուցնելով, ուսմին խղճին զպիւր եւ որով 64ի կուրսները նորոգել ուզած են, բայց օրինաւոր Պալատցին եթէ կը սիրէ Սահմ. նախադրութիւնը պէտք է գիտայ որ իր խորհուրդը Մասնադրութեան տրամադրութեանց հակառակ է. եթէ կը սիրէ խաղաղութիւնը, թող յետոյ չուկալ մը ընէ իր գրուած քուէներն ամեն այն անձերէն որոնք Պալատու թաղին չեն վերաբերի:

Ապա թէ ոչ պէտք է գիտան որ մեր իրաւունքը պիտի ունենանք իրենց դէմ, իբր մեր խաղաղութիւնը վերադարձու հանդիսին եւ խռովայնութեան դէմ լուրջելու:

Բայց մենք միշտ խաղաղութիւն սիրողներն ըլլալով կը յորդորենք զիրենք որ ճշմարիտ խաղաղասիրտ մը գործն ունենան:

... Խմբագիր, հաճեցէ՛ր ի սեր արդարութեան ներկայ հրատարակել ձեր յառաջիկայ թերթում, որով կը թողուք զմեզ շնորհակալ:

Սալմաթ օմրու գ 15 մայիս 1870

Բերա 15 մայիս 1870

... Խմբագիր, կը խնդրեմ որ ներկայ ձեր յառաջիկայ թերթին մէկ անկիւնը զետեղել բաւահաճիք:

Բերա 15 մայիս 1870

Ահաւասիկ երկու օր մնաց խորհելու եւ ընտրելու ձեր ինն երեսփոխանները,

լաւ խորհեցէ՛ր, վասն զի ձեր ընտրելիք անձանց ձեռքը պիտի ըլլայ ազգին կեանքն ու մահը, անոնցմէ կախումն ունի ազգին ապագայն, լաւ խորհեցէ՛ր, կըսենք, վասն զի ձեր քուէտուփին մէջ ներքինը մէկ թղթով ազգին գեղեցիկ յոյսերը ու բաղձանքները պիտի պահուին, եթէ լալովեք ինն արժանաւոր անձեր ընտրելու, ազգին ընդհանրութիւնը ձեզ ակեցցէ՛ք իսկ եթէ ընդհակառակն ինն հատ կենդանի արձաններ նուիրէք ազգին, ալայ ձեզ պիտի գոչէ:

Դուք լաւ գիտէք թէ տասը տարիէ ի վեր սահմանադրական ազգ մէկնր ունենք, երեսփոխանութեան մարմին մ'ունենք ու չունենք, վերջապէս Սահմանադրութիւնը կը պահուայինք, բայց ո՞ր բնութեամբ էր Սահմանադրութիւնը, օգին թէ թուրքիոյ Հայոց ներքին կառավարութեան մէջ, պատճառ. — վասն զի առանց երեսփոխանութեան ինչ մի մեծ ու փափուկ պաշտօն ըլլալը գիտնալու, այնպիսի անձինք ընտրեցինք, որք փոխանակ մեր օգուտը, եւ չա՛ք փոխանորդարար պաշտպանելու, իսպառ զըրթեցին իրենց կողմը մը, եւ երեսփոխանական օրինակը քանալու յատկացեալ հանգամարաններ դարձուցին, կը հասկընա՞ք, ինչ քուէ կուգե՞ք... անոն չուկա՞ն... ամօթ եւ խիտ մեծ ամօթ մեզ, մասնաւորապէս մեզ Բերայոցոս կըսեմք, վասն զի ուրիշ թաղերու մէջ պարտ եղած քուէտուրութեանց տրդիւնքը ապաշույն թէ ընտրողը խիտ լաւ ընտրութիւն մ'ըրած են, ամօթ մեզ, իթէ դարձեալ կուրօրէն ինն անհաճութեամբ ընտրութեան փոսին մէջ:

Սակայն խիտ քաջայայտ եմք որ ձեր անցեալին մէջ ըսած սխալման արտաքին երկայնի պիտի սրբել ջանաք ձեր քուէն թուող թիւն վայելն, ուստի ահա այդ ըզգացմամբ կը փութամք ձեզ ներկայացնել հետեւեալ ընտրելիք ցուցակը, որոնց իւրաքանչիւրը ոչ միւր ձեր այլ եւ ընդհանուր ազգին առջեւ երեսփոխանութեան արժանաւորութիւնը յանձնելու կը ձեռնարկէ:

Ալթունեան Առաքել Եֆենտի (անդամ)

Ազգ. կրթ. խորհրդոյ

Բերա 15 մայիս 1870

Պիրիւմ Գարալէօնիւրի Եֆենտի (վաճառական)

Մարգարեան Յովհաննէս Եֆենտի (գրագիր)

Պալատի խորհրդոյ

Կիւ մի շիւրտանեան Տիգրան Եֆենտի (լաւ)

Ճառական

Ռուբին (իմ)

Մերաւեւտեան Պետրոս Եֆենտի (սեղանաւոր)

Ալվատեան Մատթէոս Եֆենտի (խմբագիր)

Արարատ լրագրոյ

Էստրաճեան Տիգրան Եֆենտի (գրագիր)

ԱՐՄԵՆԱ

ԻԼԱՆ

Կէլէն րազար իրթիւսի կիւնիւրի իսթանպուլու կիւնիւրէ Եֆենտի պիր գըթա ձէպ տէֆթերի յայտ իթմիշ օլուպ, վէ տերունիւնտէ իսթ, ապրիլ 27 թարիխին, վէ պուրատա գապուրի ապրիլ 30 տա օլուուրու հալաւէ, պիր գըթա 190 իրաւ լրդ օլուրա պուլունմագտա օլուուրու տան, հէր քիմին եւտիմտէ կէօրիւրիս իսթ իթիպալ իտիմէսէս իրան իտիլիք:

Մէքիւր բօլիչա, էշէքճի օլուուր Տիգրան Եֆենտի, պարսն վարդաւն օլուուր թաղ կը Եֆենտի օլուուր, վէ օլուուր պարսն վարդաւն օլուուր հաճի Բարսեղէ՛ճի օլուուր օլունմուշ տուր:

ԻԼԱՆ

Իզմիր ֆապրիգայի Հիւմաեուր իսթան, 15,000 գիւ պալլաք եաղը իլէ էլպիսէ իսթան 11,000 արշըն իսթան թիւաթօնու միւնագասալարը պիլ իճրա պալլաք եաղընք գիւսի 4 զուրուշ 39 փարաւա վէ իսթիւնաթօնու արշըն 79

Պաշտոնական Տեղեկատվություն, Մ. Վելիկի ղեկավար, ղեկ. Գանգիւք Պիրատերեր, ղեկ. Տեղ. Մ. Սիմոնյան էջգախանէյերինտէ ասթըրմադրա տըրըրար :